

II. évfolyam, 3. szám.

Megjelenik havonta egyszer.

Budapest, 1911. március.

Kiadóhivatal: VII. ker., Erzsébet-körút 48. sz. I. em. — Előfizetési díj egész évre: **csak 50 fillér.**

32

A kártya.

A kártyajátékot *öldöklőnek* és *gyilkosnak* mondom. *Megöli először is az időt.* Az embernek legdrágább tőkéje a nemes idő. Ezzel sáfárkodhatik tetszése szerint. De a játékos ott ül az asztalnál, keveri a kártyát és e haszontalan foglalkozásban leperreg egyik óra a másik után, — hány szép délután, hány csendes esti óra, hány becses éjszaka — és ezen elkártyázott órák sírhalmain ott áll a kereszt és hangosan szól felírata: megöltem, megöltem!

A játék sok pénzt öl meg. Pedig, fiatal-ember, mennyire jobban használhatnád fel pénzedet! Mennyire kellene a tiednek, férfiu! Hány jótékony intézményt lendíthetnél fel, te gazdag játékos! — és megölnöd, eldobod a pénzedet, akár egy hűtlen szolga az urát!

A játék megöli elmédet. Találkozol társaid-dal. Mily hasznos társalgást lehetne folytatni, egymást tanítani, egymás tapasztalatait közölni, egymástól tanulni, komoly és vidám beszélgetésben elmédet üdíteni és képezni. Ehelyett a kártya, mindig csak a kártya, órákon és napokon át!

A játék megöli a boldog családi életet. Otthon van kedves feleséged, aki úgy örült, hogy melletted haladhat az élet útjain; kedves kis gyermekeid, kik kinyújtják feléd apró kacsóikat; szilaj fiacskáid, kik reászorulnak erős hangodra és fenytésedre olykor. Mily kedves a család képe az este! Miért nem maradsz odahaza? Mintha hajadnál fogva húznának a korcsmába, a családot gyilkoló játékra, hogy itt találj meg nyomorúságos örömeidet, alacsony élvezeteid!

Lassankint megöli a játék lelkiismereted is. Kezdetben még valami vonz hazafelé, de már képtelen vagy ellentállani a játék szenvedélyének. Egyik kötelességet a másik után elmulasztod a játék miatt. A rendetlenség folytán veszítesz bizalomban és becsületben. Csellel és ármánynyal igyekszed megszerezni, mit többé becsülettel meg nem szerezhetsz. Így hal el a lelkiismereted.

A játék meggyilkolja végül saját lelkedet és a tiedét. Mit törődöl többé Istennel és halhatatlan lelkeddel? Nem kell neked. Kezded hangoztatni, hogy nincsen sem jó Isten, sem örökkévalóság és próbálsz magaddal elhitetni, hogy az egész világ — semmiség. Óh, hány embernek rabolta el a kártya hitét és azontúl minden támasz és bizalom, minden segítség és vigasz nélkül vészek és nyomorúságok közepette viharzik át az élet országutain, míg a legvégén

a kártya testileg is megöl sok játékost, aki midőn látja, hogy mindene elveszett a világon, öngyilkos módon végez magával. Vigyázz ezért, szegény ember, és menekülj rögtön sietve az ördögnek kártyacsábitása elől, ne-hogy aztán késő legyen!

A—i.

Gondolatok.

Nem az a szegény, kinek semmije nincsen, hanem aki semmit sem ad.

Szegény a szív, melynek mindig csak kérnivalója akad; a gazdag szív hálát ad és dicséri az Istent.

Az érettség jele, hogy keserű tapasztalatok nem keserítenek el; hogy minden csalatkozás dacára újból s újból kezdjük.

Wenzel P.

ujguineai misszionárius megindító levele.

A következő sorok magánlevélből valók, melyben Wenzel atyánkfia leírja hitvesének utolsó óráit. Jól tudjuk, senki sem fogja e levelet részvét és megilletődés nélkül olvasni. Az olvasók közül egynehányan még emlékeznek tán Wenzel atyánkfiára. Az 1906. évig ő volt bécsi első gyülekezetünk predikátora. Bécsből azután elutazott a Bismarck-fok felé, hogy ott a félig vad pápuákhoz Jézusnak a bűnösök Megváltójának evangéliumát hozza. Bár ő maga már régóta táplálta azt az óhajást, hogy a pogánymisszióba lépjen, mégis elhatározására kedves felesége volt döntő, aki ellenállhatlan vágyat érzett a pogányok közötti munkára és erre Istentől hivatottnak is érezte magát. Kedvenc tanulmánya volt a missziói történelem. Igen jó zenei tehetség mellett könnyű felfogása volt nyelvek elsajátítására. Beszél németül, franciául, angolul, bulgárul olyan jól, hogy nehezen lehetett kitalálni, melyik ezek közül az anyanyelve. A pápuák nyelvét is rövidesen elsajátította. És bár neki, a sokoldaluan képzett művelt úrinőnek nem volt könnyű dolog beleélni magát a Déli Tenger vidékének egyszerű viszonyaiba, de meghozta a maga áldozatait a Jézus kedvéért és csupa szeretetből a szegény, tudatlan, nyomorúságban és bűnben sinlődött emberek iránt. Wenzel testvérnek jó segítőtársa akadt benne. Az Úr azonban nagyobb áldozatot kívánt tőle, mint csak hogy ott éljen és a kultura minden kényelmességét nélkülözze. Wenzelné testvér nem bírhatta el az idegen éghajlatot. Amidőn már nekiment a husznapos útnak, hogy a legközelebbi orvosnak tanácsát Sidneyben kikérje, akkor már késő volt, nem lehetett rajta segíteni. Az orvos rákbetegséget állapított meg. Három hónappal később, éppen néhány nappal karácsony előtt meghalt és férjét három kis anyátlan árvával hagyta hátra, kiket férjének a legközelebbi hajóval vissza kellett küldenie Európába a rokonsághoz. Egy nappal neje halála után írta Wenzel atyánkfia a levelet. Ki lehet belőle érezni, hogy ez az ember mennyit szenvedhetett. Annál megindítóbb kérelme, barátai imádkozzanak kis fiáért, hogy belőle is misszionárius váljék! Ez hit, mely a megpróbáltatásban is beválik.

Wenzel atyánkfia írja:

* * *

Kabakada, Bismarck-fok, 1910. dec. 19.

... Ma reggel olvastam baráti, résztvevő levelét. Oh, bár értesíthetném róla, hogy Isten csodát művelt; úgy látszik, ez jobb lett volna nekem és gyermekeimnek. És csodát

művelt mégis. Gyenge juhát hazavitte. Drága nőm tegnap, vasárnapon, délután háromnegyed 3 órakor elhunyt és ugyane nap éjjel fél 11 órakor a Déli Tenger pálmái alá a hús földbe temették. Nem volt neki koporsója, melytől odahaza úgy borzongott, hanem begöngyölték szép szamoai és fidzsi-beli gyékénybe, egy sereg benszülött tanító pedig elvitte a temetőbe, templomunk mellé, Kabakadába. Igen ünnepélyes volt, mert a hold bűvös fényt árasztott le. Mennyire örült volna. Annyira szerette ezt az országot s népét. De ki kell javítanom a kifejezést, hogy örült „volna”; tényleg örült, mert hiszen tudom, hogy ő még most is van.

Kedves feleségem az utolsó csütörtök reggelig remélte, hogy csoda fog történni és ő egészséges lesz. Úgy szeretett volna élni és többet munkálni az Idvezítőért. Azt mondta, még oly kevés a jó cselekedete. Mi pedig tudunk sok ilyenről. Derék misszionáriusnő volt. Bár én lehetnék oly jó misszionárius! Most tűnik ki, hogy fehérek és feketék egyaránt tisztelték s becsülték. Még a pápista misszionárius is eljött a temetésére, holott igen alkalmatlan időben tartották. S. dr., a kormányzó-helyettes, szép levelet küldött ma. De elég belőle, ez emberektől jó és emberi.

A legfontosabb az, hogy feleségem, dacára az iszonyú szenvedéseknek, miket szinte nézni sem lehetett, megmaradt vigaszában és bizalmában a Megváltó iránt. Kérte, hogy előtte és vele imádkozzunk, mert ő maga a fájdalmak miatt fenhargon imádkozni sem tudott. Leginkább szomorította, hogy utolsó napjaiban kedves bibliáját sem olvashatta már; azt mondta, honvágya van a biblia után.

A rákbetegség körülbelül 13/4 évvel ez előtt kezdődött. Oka lehetett, hogy egy fekete egyszer melibelőkte, de hozzájárult, hogy a klímát nem viselhette el s igen elgyengült. Az orvos is, sajnos, nem ismerte fel a betegséget. Különleges fajta és ritka rákbetegség is volt az. Midőn Sidneyből visszatért, az ottani tanártól hozta a szomorú hírt, hogy még csak három hónapig élhet. Úgy is történt. A halálos ítélet után három hónapot és három napot élt. Szeptember 15-én beszélt az orvossal és december 18-án meghalt.

Az utolsó hét életében a legszomorúbb vala. Legalább remélem. A fájdalmak naponként fokozódtak úgyannyira, hogy mindnyájan megváltásért könyörgöttünk. Csütörtökön reggel azt mondta nőm: „Tudom, hogy meg fogok halni, mert a szenvedések már elviselhetetlenek.” Együtt vettük az úrvacsorát, azután ő még néhány dologban rendelkezett. Nyugodtan beszéltünk haláláról és temetéséről és ő megnyugodott indítványaimban. A fáj-

dalmak miatt csak kevesett szólhatott. Midőn vasárnap délelőtt 1/2, 10 órakor az Isten-tiszteleltre megkongott a templom harangja, ő így szólt: „Most már készen vagyok.“ Behívtam a gyermekeket, Dánielt, Edét és Beatrixet. Elbúcsúztak tőle és megcsókolták. Ezután már szólni sem tudott. A kínzó fájdalmak még 2 óra utánig dúltak benne. Azután oldalnak fordult, behunyta szemeit és elaludt. Boldogok, kik az Őrban hunynak el.

Nagy bátorság lengett arca vonásain a halálban.

Igen köszönöm az Ön imádságait és könyörgését. Kérem, ne szünjön meg éretünk fohászkodni. Az Ön kedvence, Dániel, az anyának is kedvence volt. Egész szívével csüngött rajta. Imádkozzék Dánielért és ne felejtse el kérem, hogy belőle misszionárius legyen, miként anyja misszionáriusnő volt

Híve Wenzel P.

* * *

Nem emlékeznenek-e meg imádságaikban az olvasók is a misszió mezején oly igen megpróbáltatott atyánkfiáról? De egyúttal önmagunkért is óhajtunk könyörögni, hogy az Úr nekünk többet adjon az önmehtagadás és szeretet lelkéből, mely a fenti levélben megnyilvánul.

Az Isten uja.

Hitetlen szülők figyelmébe.

Él itt közöttünk, írja egy bajorországi barátunk, egy fiatal tisztviselő, jól ismerem és nem lehet róla semmi rosszat mondani; csak éppen nem jár az isteni tiszteletre és ifjú felesége sem bírhatja erre rá. Három viruló kis gyermeke volt, egész boldogsága és öröme. Vallását, hitetlen tanárok mesterkedése folytán, már az egyetemi években elvetette magától; csak abban akart hinni, amit látott.

Egyszer nagy társaságban többek előtt, midőn éppen az iskolai hitoktatásról folyt a beszéd, így nyilatkozott: „Nem értem, hogy lehet a gyermekeknek oly badarságot beadni, hogy van Isten! Én gyermekeimet majd el sem küldöm az iskolába, nehogy ilyen ostobaságra tanítsák!“

A társaság többi tagja sem volt éppen kegyeskedő, de a hitetlenség és istentagadás ily csunya kifakadása mégis megbotránkozta őket. De hallgattak és nem szóltak hozzá. Mikor aztán néhány év múlva eljött az idő, hogy legnagyobb leánykája a hatodik évébe lépett és iskolába kellett volna beíratatnia, a viruló gyermek hirtelen megbetegedett és gyorsan, váratlanul meghalt. A másik gyermek is hatodfél éves korában megbetegedett és meghalt. A harmadik, az utolsó, szintén 5 éves korában meghalt.

A szerencsétlen apának három gyermeke közül tehát egy sem érte meg az iskolázás idejét. A jó Isten elvette az apától gyermekeit még ártatlanságuk idejében, hogy meg se értsék atyjuk „badarságát“ és rájuk ne ragadjon annak hitetlensége. De a hívő nép úgy ítélkezett: „Ez Istennek uja!“

Jó lesz minden.

Spurgeonnal egyszer különös dolog történt. Vidéken predikált és midőn a vasúton haza utazott, észrevette, hogy elveszett a jegye. Egyik úr, ki a fülkében vele utazott, észrevette, amint összes zsebeiben keresgélt és megszólította:

— Remélem, Ön nem veszített el valamit, uram?

Spurgeon megköszönte érdeklődését és megmondta, hogy a vasúti jegyet elvesztette és véletlenül pénz sincsen nála. „De“, így folytatta, „az én Mesteremért dolgoztam és így jó lesz minden. Annyiszor megtapasztaltam az én Mesteremnek jóságát, úgy nagy mint kicsiny dolgokban, hogy mindig jókedvű és nyugodt vagyok.“

Az idegen nagyon résztvevőnek látszott és maga is azt mondta, reméli, hogy minden rendbe jő. Mikor bejött a kalauz, hogy elkérje a jegyeket, alázatosan köszönt Spurgeon útitársának, mire ez azt mondta: „Allright!“ azaz „rendben van!“ A kalauz köszönt, sarkon fordult és eltűnt. Miután eltávozott, Spurgeon megjegyezte: „Különös, hogy a kalauz nem kérte el a jegyemet.“

— Igen, Spurgeon úr, válaszolá ez és most először szólítja Spurgeon nevén, ez ismét példája annak, amit Ön az Önt őrző isteni gondviselésről az imént mondott; mert én vagyok e vasútnak igazgatója és kétségtelenül a felsőbb gondviselés intézkedett úgy, hogy mi együtt utazzunk. Legyen meggyőződve, kiváló szerencsének tartom, hogy Önnek ily módon szolgálataira lehettem.

S. E.

Kitünő hatás.

Egy megtért négernek az Aranyparton megmaradt a szokása, hogy nejét megverje. A misszionárius ezt szemére hányta. „Ha tudnád, mondta a néger, hogy milyen gonosz a feleségem, nem szólnál miatta.“

— Jól van, hát üsd csak az asszonyt, de kívánom, hogy előbb olvasd el mindig a bibliából az I. Kor. 13. fejezetet.

— Hogy vagy? — kérdi bizonyos idő múlva a misszionárius a négertől.

— Most már nem tudom verni a feleségemet. Ha elolvastam az I. Kor. 13. fejezetet, elmegy kedvem a megveréstől.

Derék fiú.

Néhány évvel ezelőtt *Barakában*, Afrika nyugati partján, elűzték a misszionáriust. Ez a misszió telepét két megtért fiúnak: *Tomnak* és *Uriának* őrizetére bízta. Uria rokonai eljöttek fegyveresen, megragadták a fiút, elhurcolták és felszólították a választásra, hogy vagy megtagadja a Jézust, vagy pedig hatalmasan elverik. Azt mondta: „Nem hagyom el a Jézust!” Erre félholtra verték. Azonban ő megmaradt annál: „Nem hagyom el a Jézust!” Elvonszolták a patakhoz, alámerítették és oly soká benne hagyták, míg a szegény majd hogy megfult. De valahányszor feje a víz fölé került, csak azt hajtogatta: „Nem hagyom el a Jézust!” Erre kötelet csavartak köréje, egy viskóban felkötötték és alája tüzet gyújtottak. Mikor azt hitték, hogy már meghalt, levették és a viskóból kivitték. A friss levegőben hamarosan ismét kinyitotta a szemét. Erre körülvették és ostromolták: „Most tagadd meg a Jézust!” — „Nem, én meghalok a Jézusért. Ő meghalt értem, én is meghalok érte.” Erre azt mondták, hogy ilyen makacs fiúval nem lehet semmire sem jutni és útnak bocsátották.

Látogassuk gyüleéseinket!
Hivjunk oda másokat is!

Innen-onnan.

A bácskai téli konferenciában délvidéki közönségi munkánk rendszerint tetőpontjára jut. Nagy várakozással szoktak eléje tekinteni és az Úr még sohasem engedett] csalatkoznunk. Ezidén persze úgy látszott, mintha a szigorú tél elrontaná örömmünket. Midőn kedden, 8-án, Feketehegyen elhagytam a vonatot, hogy este Szeghegyen egy gyűlést vezessek, oly hideg szél fútt arcomba, amilyent már évek óta nem tapasztaltam. Hajam és szakállam nyomban megfagyott. Szerdán pedig, midőn Verbászon megérkeztem, a hideghez és szélhez valóságos hóvihár járult, úgy hogy szemeinket ki sem nyithattuk és mindenki boldog lehetett, akinek nem kellett okvetlenül elhagynia szobáját és meleg kályháját. Nem is csodálkoztunk azért, hogy evangelizáló gyüleéseinket nem sok idegen látogatta. Csak azon aggódtunk, hogy szombatig, midőn a konferenciának meg kell kezdődnie, az idő nem fog megjavulni. És lám, a jó Isten oly kegyes volt és meghallgatta övéinek imádságát. Már pénteken délután alábbhagyott a hideg és hóvihár, a napsugár keresztültört a felhőkön és szombattól hétfőig oly enyhe, szép téli napok voltak, hogy jobbakat kívánni sem lehetett. Közérről és távolról atyánkfiai és testvéreink elősereglettek és már szombaton este, a megnyitó istentiszteleten, a terem teljesen megtelt.

A konferencia tárgyául Máté 7. részét, a hegyi beszéd végét választották. Ez a fejezet rendkívül gazdag gyakorlati útmutatásokban Jézus hívei számára. *Melle H.* és *Mehner Á.* predikátorok szóltak az istentelen megítéléséről, melyektől Jézus olyannyira óv. „Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek!” Jézus nem azt akarja ezzel mondani, hogy ne alkossunk véle-

ményt magunknak embertársaink jelleméről. Hiszen később maga utal arra, hogy a hamis prófétákat gyümölcszeikről megismerjük és hogy őrizkedjünk tőlük. Amit eltölt, az a szeretetlen megítélés, mely mindig csak mások hibáiban vájkál és emellett elfeledkezik a saját bünökről. Atyánkfia szemében meglátja a szálkát, a saját szemében pedig a gerendát nem veszi észre. Sok bölcsesség, tapintat, kegyelem és szeretet szükséges, hogy atyánkfianak, ha hibát találunk benne, inkább segíthessünk.

Vasárnapon reggel szerkesztőnk tartott bibliai órát a 7—12. versekről: „Kérjétek és adatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitattik néktek.” Az előző elmékedések tekintetűnket mások helyett felénk irányították, a saját szívünkbe, önön hibáinkra. Ilyenkor az ember oly kicsinyvé válik. Sőt közelékvő a veszély, hogy csüggedés fog el, mondván: „Hibáid száma oly nagy, hogy nem bírsz szabadulni tőlük, akármit is csinálj.” A cél, melyet Jézus a hegyi beszédben kitűz, egyáltalán elérhetetlen. Sohasem lesz teliszta, sohasem tökéletes, miként tökéletes a mennyei Atya. (V. 48.) Jézus szembe száll e csüggesztő gondolatoknak, amidőn imádságra serkent: Csak kérjétek és megadatik néktek. Igaz, gyengék vagytok, telve vétkekkel, szegény, tudatlan és tévelygő emberek, kik saját erejükből képtelenek az Isten tetszése szerint élni. De nem is kell saját erőtokre bizakodnotok, kérjétek az Isten-től, mennyei Atyától és megad ő mindent. Ezen elmékedésekkel kapcsolatban imádságra hajtottuk meg szíveinket. Tapasztaltuk az Úr közellétét különös módon. És midőn azután egymással vettünk szent úrvacsorát, úgy éreztük magunkat, mint ama három tanítvány, kik ott lehettek az Úr Jézussal a megdicsőülés hegyén és láthatták fényességét.

Kevés a helyünk arra, hogy a további gyűléseket is leírassuk és a lejezet többi részére vonatkozó néhány gondolatot közölhessünk. *Funk* és *Bargmann* atyánkfiai lelkesen és erőteljesen prédikáltak. Az egyes beszédeket nyomom követő megbeszélés kiegészítette és megmélyítette a már hallottakat. A hallgatóság körében egyes kérdések hangzottak el és ezek jó alkalmat adtak a különböző lelki szükségletek kielégítésére. Szinte észre se vettük és be-köszöntött a záróra, amidőn búcsúznunk kellett. De hála Istennek, a konferencia vége nem jelenti az áldás végét. Reméljük, hogy az összes résztvevőket újból megihlette a Szentlélek tüze és e tüzet elviszik mindenféle gyülekezeteikbe, hadd lobogjon lánggá az Úr dicsősége.

Terjesszük a Békeharangot!

Hadd vigye szét az igazság igéit sok ember közé!

Vallásos összejövetelek tartatnak:

Budapesten, VII., Erzsébet-körut 48. l. :
vasárnap d. e. 10 és d. u. 5 óraker,
kedden este 8 óraker és
csütörtökön este 8 óraker (magyarul).

Palotaújfalun, Dugonits-utca 25. :
szerdán este 7 óraker.

Szivesen látjuk!

Kiadó és szerkesztő: Melle F. H. Ottó.